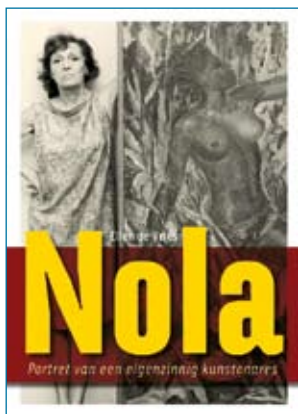

een onopvallende, maar voor velen dierbare wijk.

Mariek Hilhorst

Ineke Teijmant (tekst) en Bart Sorgedrager (fotografie). De Kolenkitbuurt 1951-2008. Uitgeverij Bas Lubberhuizen. ISBN 978 90 5937 1736. 138 blz., € 22,50.

Nola maakte van leven antikoloniaal statement

Over de Nederlandse koloniale praktijken in Indonesië en Suriname is veel geschreven. Minder belicht is de doorwerking van het kolonialisme in de Nederlandse samenleving. Amsterdam was de koloniale hoofdstad bij uitstek, niet alleen in de periode van de VOC, maar ook rond 1900. Opnieuw was de stad toen stapelmarkt voor koloniale producten. Tal van Indische handelskantoren waren er gevestigd, hele economische sectoren zoals de haven, de rederijen en de scheepsbouw dreven op de Oost- en West-Indische banden. Dat zou doorgaan tot de Tweede Wereldoorlog.

In de biografie Nola is te lezen hoe die koloniale positie van Amsterdam haar repercussies kon hebben op een individueel levensverhaal. De vader van Nola Hatterman (1899-1984) werkte als boekhouder bij het Indische handelshuis Mirandolle, Voûte en Co. aan de Herengracht. Het gezin verkeerde in goeden doen en betrok een groot, statig huis aan de Middenweg. Nola deed alles wat in haar milieu niet

voor de hand lag: ze ging voortijdig van het gymnasium af om naar de toneelschool te gaan, in die tijd nog een gewaagde keuze. Toen haar toneel- en filmcarrière niet naar wens verliep, koos ze voor de beeldende kunst. Ze ging zich toeleggen op het afbeelden van zwarte mensen, omdat ze zich solidair voelde met hun lot én omdat ze dit artistiek een interessante weg vond. Dat laatste vonden meer vooroorlogse kunstenaars, zoals op de tentoonstelling *Black is beautiful* in de Nieuwe Kerk te zien was. Zwarte schildersmodellen waren toen zeer geliefd. In het vooroorlogse Amsterdam waren de eerste Surinamers opgedoken, die op deze manier en als jazzmusicus hun brood trachtten te verdienen. Na de oorlog verkeerde Nola in het milieu van nationalistische Surinamers in Amsterdam, rond de vereniging Wi Egi Sani. Ze emigreerde in 1953 naar Suriname om daar te schilderen en les te geven. Ze voelde zich van binnen een neger, zei ze vaak. Nu was ze echt op haar plek. De door journaliste Ellen de Vries geschreven biografie leest vlot weg en is rijk aan kleurrijke feiten en anekdotes. Het beeld ontstaat van een eigenzinnige en soms wispelturige vrouw, die één ding consequent heeft volgehouden: ze maakte van haar leven een antikoloniaal statement.

Hansje Galesloot

Ellen de Vries, Nola. Portret van een eigenzinnig kunstenaar. Klapwijk en Keijzers Uitgevers, ISBN 9789080677364, 244 blz. met foto's, € 18,95.

Gouden Griffel voor Amsterdams boek

De Gouden Griffel voor het beste kinderboek ging eind september voor het eerst in de geschiedenis naar een non-fictieboek: *Kinderen van*